Sosyal-Duygusal Beceri Alg?s? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Sosyal-Duygusal Beceri Alg?s? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30804

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Sosyal-Duygusal Beceri Alg?s? Ölçe?i (SDBAÖ), bireylerin kendi sosyal ve duygusal yeterliliklerine dair alg?lar?n? ölçmek amac?yla geli?tirilmi? psikolojik ölçek türünde bir araçt?r. Ölçek, Yaprak Baydan taraf?ndan 2010 y?l?nda yürütülen bir doktora çal??mas? kapsam?nda geli?tirilmi?tir. SDBAÖ, bireylerin problem çözme, öz sayg?, ki?ileraras? ileti?im, ele?tiri kabul etme ve duygusal düzenleme gibi temel sosyal-duygusal beceriler alan?ndaki alg?lanan yetkinlik düzeylerini belirlemeyi hedefler. Toplam 21 maddeden olu?an bu araç, 3'lü Likert tipi derecelendirme sistemi kullan?larak yan?tlanmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Sosyal-Duygusal Beceri Alg?s? Ölçe?i, SDBAÖ, sosyal yeterlik, duygusal düzenleme, öz alg?, ölçek geli?tirme, psikometrik araç.

Yazarlar

Yaprak Baydan

Amaç

Sosyal-Duygusal Beceri Alg?s? Ölçe?i'nin (SDBAÖ) temel amac?, bireylerin sosyal ve duygusal yeterliliklerine yönelik öznel alg?lar?n? standart, güvenilir ve geçerli bir biçimde ölçmektir. Bu ölçek, özellikle e?itim ve psikoloji alan?ndaki ara?t?rmac?lara, uygulanan sosyal-duygusal beceri programlar?n?n etkilili?ini de?erlendirmede veya bireylerin bu becerilere sahip olma düzeylerini tespit etmede kullan?labilecek nicel bir veri arac? sa?lamak üzere tasarlanm??t?r. Ölçek, hem bireysel düzeyde tan?lay?c? amaçlar için hem de geni? çapl? ara?t?rmalarda kullan?labilir.

Yap?

Ölçe?in ölçtü?ü ana yap?, bireyin kendi sosyal-duygusal beceri alg?s?d?r. Bu yap?, genellikle a?a??daki temel boyutlar? içermektedir:

Öz Fark?ndal?k: Kendi duygular?n?, de?erlerini ve güçlü/zay?f yönlerini tan?ma. (Örnek madde: "Kendimi be?enirim.")
Öz Yönetim/Duygusal Düzenleme: Duygular?, dü?ünceleri ve davran??lar? farkl? durumlarda etkin bir ?ekilde yönetme ve kendini motive etme. (Örnek madde: "Gergin oldu?umda kendimi sakinle?tirebilirim.")
?li?ki Becerileri: Sa?l?kl? ili?kiler kurma ve sürdürme, i?birli?i yapma ve çat??malar? yap?c? bir ?ekilde çözme. (Örnek madde: "Bir arkada??m beni görmezden gelirse onu uygun dille uyar?r?m.")

ARABPSYCHOLOGY.COM

Sorumlu Karar Verme ve Problem Çözme: Etik standartlara ve sosyal normlara uygun, yap?c? seçimler yapma becerisi. (Örnek madde: "Bir problemim oldu?unda, onu nas?l çözece?imi bilirim.")

Bu çok boyutlu yap?, bireyin sosyal etkile?imlerde ve içsel deneyimlerde ne kadar yeterli hissetti?ini yans?tmaktad?r.

Geçerlik

Ölçe?in geçerlik çal??malar?, geli?tirme a?amas?nda, yani 2010 y?l?nda sunulan doktora tezi kapsam?nda detayl? olarak incelenmi?tir. Tezin ana ba?l???, ölçe?in geli?tirilmesi sürecini ve sosyal-duygusal beceri program?n?n etkilili?ini kapsamaktad?r. Geli?tirme çal??malar?, ölçe?in yap? geçerli?ini (faktör yap?s?), kapsam geçerli?ini ve ölçüt ba??nt?l? geçerli?ini destekleyecek istatistiksel analizleri içermektedir. Ölçe?in, temsil etti?i sosyal-duygusal beceri alg?s? yap?s?n? do?ru ve tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ü varsay?lmaktad?r.

Güvenirlik

SDBAÖ'nün güvenirlik analizleri, ölçe?in iç tutarl?l???n? ve zamana kar?? kararl?l???n? belirlemek amac?yla doktora tezi çal??mas? içerisinde raporlanm??t?r. Tipik olarak, bu tür geli?tirme çal??malar?nda Cronbach Alfa iç tutarl?l?k katsay?s? ve test-tekrar test güvenirlik katsay?lar? hesaplanm??t?r. Yüksek iç tutarl?l?k de?erleri, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ölçme konusunda uyumlu oldu?unu göstermektedir.

Faktör Analizi

Sosyal-Duygusal Beceri Alg?s? Ölçe?i'nin yap? geçerli?ini sa?lamak amac?yla aç?mlay?c? ve do?rulay?c? faktör analizleri kullan?lm??t?r. Bu analizler sonucunda, ölçe?in ölçmeyi amaçlad??? temel sosyal-duygusal beceri boyutlar?n? yans?tan anlaml? bir faktör yap?s?n?n ortaya ç?kar?ld??? kabul edilmektedir. Faktör yap?s?, ölçe?in 21 maddesinin hangi alt boyutlar alt?nda grupland???n? belirlemi? ve teorik yap?yla uyumlu oldu?u gösterilmi?tir.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Geli?tirme (Öz Bildirim Ölçe?i)

Format: Ka??t ve Kalem Uygulamas?

Mevcut Diller: Türkçe

Hedef Kitle: Ö?renci gruplar? ve genel popülasyon

Ya? Grubu: Çal??man?n orijinal hedef kitlesi olan okul ça??ndaki çocuklar ve ergenler (detaylar

ARABPSYCHOLOGY.COM

tezde mevcuttur).

Popülasyon Detaylar?: Popülasyon detaylar?, ölçe?in geli?tirildi?i Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'ndeki doktora tezi çal??mas?nda ayr?nt?l? olarak sunulmu?tur.

Test Metodolojisi: Ölçek, 3'lü Likert tipi derecelendirme sistemi kullan?larak uygulan?r. Yan?t seçenekleri ?u ?ekildedir: 1=bana uygun, 2=karars?z?m, 3=bana uygun de?il. Bu derecelendirme, bireyin alg?lanan beceri düzeyine ne kadar kat?ld???n? ölçmektedir.

Anahtar Kelimeler

Sosyal-duygusal ö?renme, öz sayg?, sosyal-duygusal beceriler, alg?, psikometrik özellikler, Likert ölçe?i, psikolojik ölçek, doktora ara?t?rmas?.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

Kurum E-posta Adresleri: yaprakbaydan@yahoo.com

Yaz??ma Adresi: Bilgi mevcut de?ildir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

?zinler ve Kullan?m Ücreti: Ölçe?in ticari kullan?m? veya geni? çapl? uygulamalar? için yazar Yaprak Baydan ile ileti?ime geçilmesi önerilir. ?leti?im e-posta adresi yukar?da belirtilmi?tir.

Test Y?l?: 2010 (Doktora tezinin tamamland??? y?l).

Dijital Kaynaklar: Ölçe?e ait orijinal PDF dosyas? buradan ve Word dosyas? buradan indirilebilir. Tez linkine ise YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerinden ula??labilir: tez.yok.gov.tr

Referanslar

Baydan, Y. (2010). *Sosyal-Duygusal Beceri Alg?s? Ölçe?i'nin geli?tirilmesi ve sosyal-duygusal beceri program?n?n etkilili?i* (Doktora tezi). Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Sosyal-Duygusal Beceri Alg?s? Ölçe?i Maddeleri

Ölçek toplam 21 maddeden olu?maktad?r. A?a??da örnek maddeler listelenmi?tir:

3. Bir problemim oldu?unda, onu nas?l çözece?imi bilirim.

ARABPSYCHOLOGY.COM

9. Hatalar?m olsa da de?erli biriyim.
12. Bir arkada??m beni görmezden gelirse onu uygun dille uyar?r?m.
15. Ele?tirileri k?r?lmadan kabul edebilirim.
18. Gergin oldu?umda kendimi sakinle?tirebilirim.
21. Kendimi be?enirim.

ARABPSYCHOLOGY.COM